

MOOI, ZON KORTINGSBONUSKAART...
MAAR WEL GEKOPPELD AAN MIJN CREDITKAART- EN SOFINUMMER,
POST- EN PINCODE EN HET REGISTREERT MIJN COMPLETE
KOOPGEDRAG... HOE ZIT HET DAN
MET MIJN PRIVACY ?

WIJ HANGEN UW HUIS OOK
NOG VOL MET CAMERA'S, NEMEN
ALLES OP EN ZENDEN
EËN KEER PER WEEK
EEN SAMENVATTING UIT
OP TV...

... OKÉ...
IK DOE
HET!

NEE NEE

VERY
DIRECT
MARKETING

BASISCURSUS

Wet bescherming persoonsgegevens en andere privacywetgeving

Gerrit-Jan Zwenne, Peter Blok en Ite van Dijk
Vrijdag 31 oktober en 7 november 2008

Universiteit Leiden

Gerrit-Jan Zwenne

- eLaw@Leiden Universiteit Leiden
- Bird & Bird Den Haag

BIRD & BIRD

programma

EERSTE CURSUSDAG

- Inleiding *Gerrit-Jan Zwenne*
- Reikwijdte en toepassing van de Wbp *Peter Blok*
- Regels voor verwerking van persoonsgegevens *Gerrit-Jan Zwenne*
- Casus zwarte lijsten *Peter Blok*

TWEEDE CURSUSDAG

- Internationale aspecten *Peter Blok*
- Rechtsbescherming en toezicht *Ite van Dijk*
- Spam & cookies *Gerrit-Jan Zwenne*
- Privacy op de werkvloer *Gerrit-Jan Zwenne*
- Evaluatie en vooruitblik *Gerrit-Jan Zwenne*

IND schond privacywet bij asielzoekers

nrc.nl

DEN HAAG 31 JAN. 03 Het ministerie van Justitie heeft vorig jaar structureel de Wet bescherming persoonsgegevens geschonden bij de opslag van privacygevoelige persoonsgegevens over asielzoekers. Dit blijkt uit een interne notitie van de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) van het ministerie. De dienst voldeed niet aan de wettelijke criteria voor de opslag van vertrouwelijke gegevens. De dienst verwacht daardoor grote "politieke en juridische risico's" te lopen, zo blijkt uit de notitie van vorig jaar september.

De rechten van de asielzoekers bij de opslag van hun persoonsgegevens worden zo vaak geschonden dat in het rapport de vrees wordt uitgesproken dat de advocatuur voor de IND kostbare en tijdrovende procedures zullen aanspannen.

'Advocaten weten dat ze fout zitten'

nrc.nl

Justitie vervolgt een handelsinformatie-bureau dat wordt beschouwd als een criminele organisatie. Maar ook de opdrachtgevers gaan niet vrijuit, vindt het College bescherming persoonsgegevens.

DEN HAAG, 5 SEPT 04. Het College bescherming persoonsgegevens (CBP) in Den Haag kan er kort over zijn. „Heel advocatend Nederland” maakte de afgelopen jaren gebruik van de diensten van het handelsinformatiebureau in Zoetermeer. De gegevensmakelaar had zich gespecialiseerd in het opsporen van persoonlijke informatie over mensen met schulden of een strafblad, van wie de schuldeisers sofinummers wilden achterhalen, bankrekeningen, uitkeringen, inkomens, huur- of belastingschulden, autobezit, of zelfs criminele antecedenten. 'Verhaalsinformatie' wordt het wel genoemd: gegevens waarmee overheden, advocaten, banken, deurwaarders of verzekeraars hun uitstaande schulden kunnen verhalen.

inleiding en achtergronden

Wat is privacy? Welke privacywetten zijn er? En welke nationale en internationale regelingen? Wat is de betekenis daarvan? Waarom harmoniseren?

roadmap

- achtergronden
 - wat is privacy?
 - relationele privacy
 - informationele privacy
 - communicatiegeheim
- de privacywet
 - verdragen, grondwet
 - Richtlijn 95/46
 - Wet bescherming persoonsgegevens
 - andere privacywetten
- harmoniseren
 - hoe en waarom?
- jargon / termen
 - verantwoordelijke
 - betrokkene
 - bewerker
 - CBP
 - FG

*Wat is 'privacy'
eigenlijk?*

*to define the province
of privacy distinctly is
impossible*

James Fitzjames Steph

*the most striking thing
about the right to privacy
is that nobody seems to
have any clear idea of
what it is*

Thompson 1975

*privacy means many
things to many people
and different things in
different contexts*

Berman & Mulligan 1999

*the concept
of privacy is elusive
and ill-defined*

o
Posner 1978

*As much as 80 percent of us are
concerned about privacy.
The bad news is that we do
not know what we mean*

Branscomb 1994

the right to be left alone

Samual D. Warren & Louis D. Brandeis 1890

viewed in terms of the relation of the individual to social participation, privacy is the voluntary and temporary withdrawal of a person from the general society through physical or psychological means, either in a state of solitude or small group intimacy or, when among larger groups, in a condition of anonymity or reserve...

...the claim of individuals, groups or institutions to determine for themselves when, how and to what extent information about themselves is communicated to others

Alan F Westin 1967

privacy

- relationele privacy
 - het recht om met rust te worden gelaten
 - huisrecht
- communicatiegeheim
 - aanspraken m.b.t. vertrouwelijkheid van medium
 - briefgeheim
 - telefoongeheim
- informationele privacy
 - aanspraken van individu om zelf te bepalen welke informatie over hem of haar ter beschikking komt van anderen
 - de bescherming van persoonsgegevens

Vgl. Westin:
"viewed in terms
of the relation..."

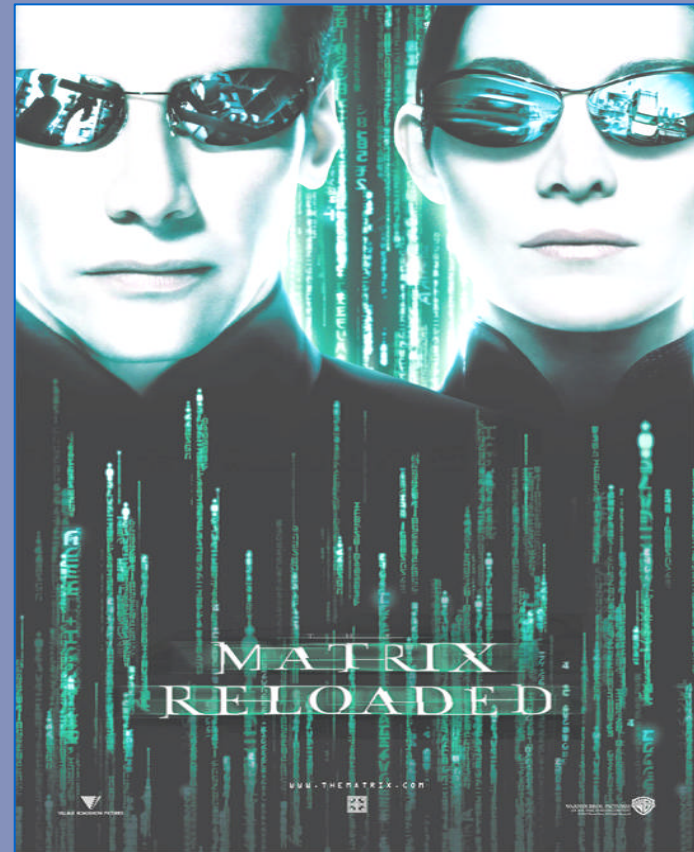
Vgl. Westin
"claims of
individuals to..."

*you have zero
privacy anyway.
get over it*

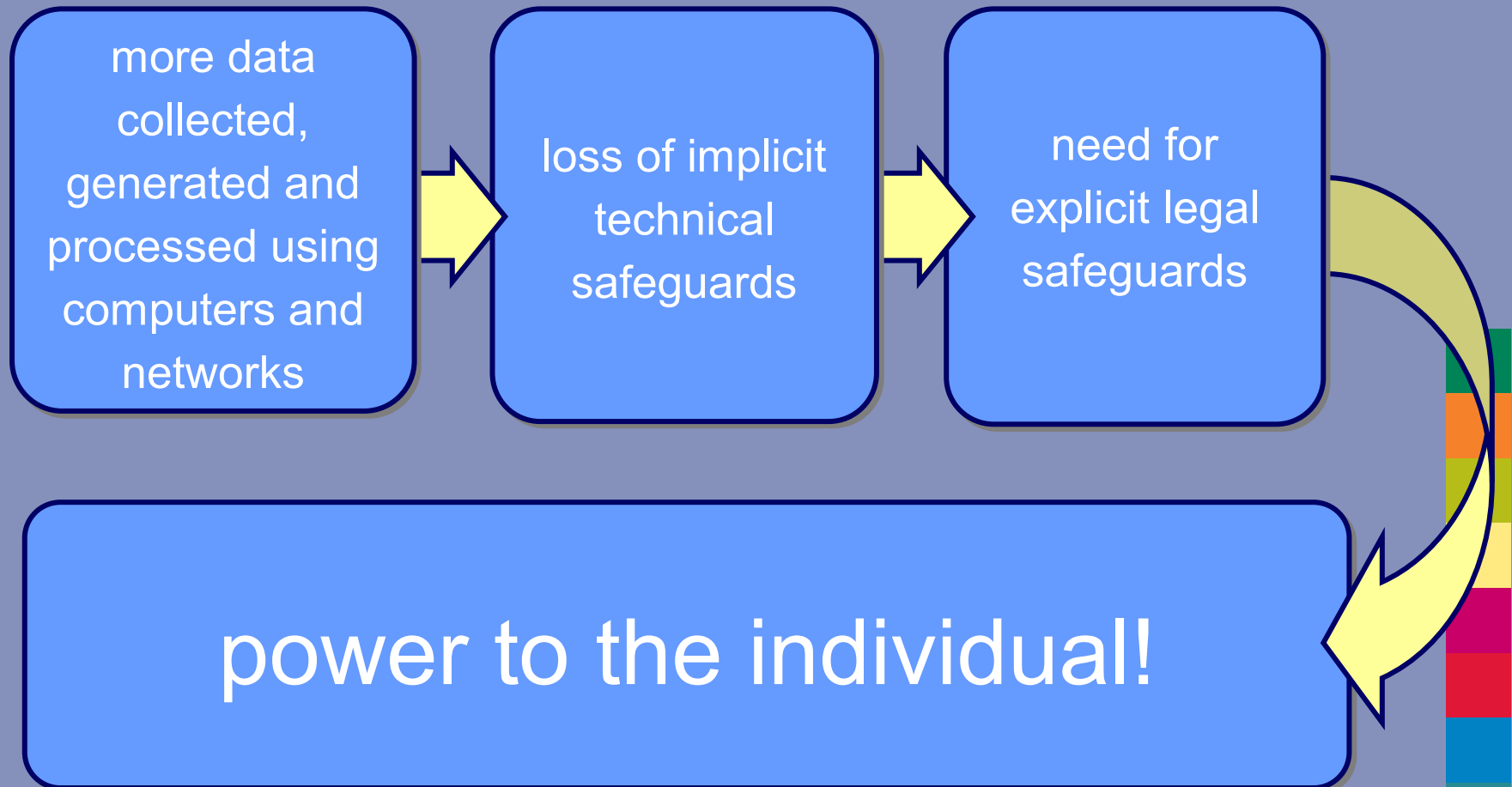
Scott McNealy

“ieder voordeel heb z'n nadeel”

papier...

informationele privacy... hoezo?

de privacywet

- Verdragen
 - 1948** art. 12 Universele Verklaring Rechten v/d Mens
 - 1950** art. 8 EVRM
 - 1966** art. 17 IVBPR (BUPO)
- Internationaal
 - 1980** OECD-Guidelines
 - 1981** Verdrag van Straatsburg
- Nationaal
 - 1983** art. 10 Gw
 - 1989** Wet persoonsregistraties (WPR)
- Europese Unie
 - 1995** Richtlijn 95/46/EC
 - 1998** implementatiedatum
- Wet bescherming persoonsgegevens (WBP)
 - 2000** opvolger WPR
 - 2001** inwerkingtreding

EVRM

- privé-, familie- en gezinsleven, woning en correspondentie
 - zowel rechtstreekse als horizontale werking
 - HR 9 januari 1987, *AB* 1987, 231
 - Europees Hof van Rechten vd Mens
- beperkingen
 - alleen bij wet, én
 - noodzakelijk in het belang
 - nationale en/of openbare veiligheid
 - economisch welzijn van het land
 - voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten
 - bescherming van gezondheid of goede zeden, rechten en vrijheden van anderen

Verdrag van Straatsburg

- Convention for the Protection of Individuals with regard to Automated Processing of Personal Data
 - ‘Convention 108’
- Raad van Europa
 - 46 lidstaten
 - Albanie en Azerbeidzjan t/m Zwitserland
- opdracht aan nationale wetgevers
 - géén rechtstreekse werking
- doel
 - ‘equivalent beschermingsniveau’

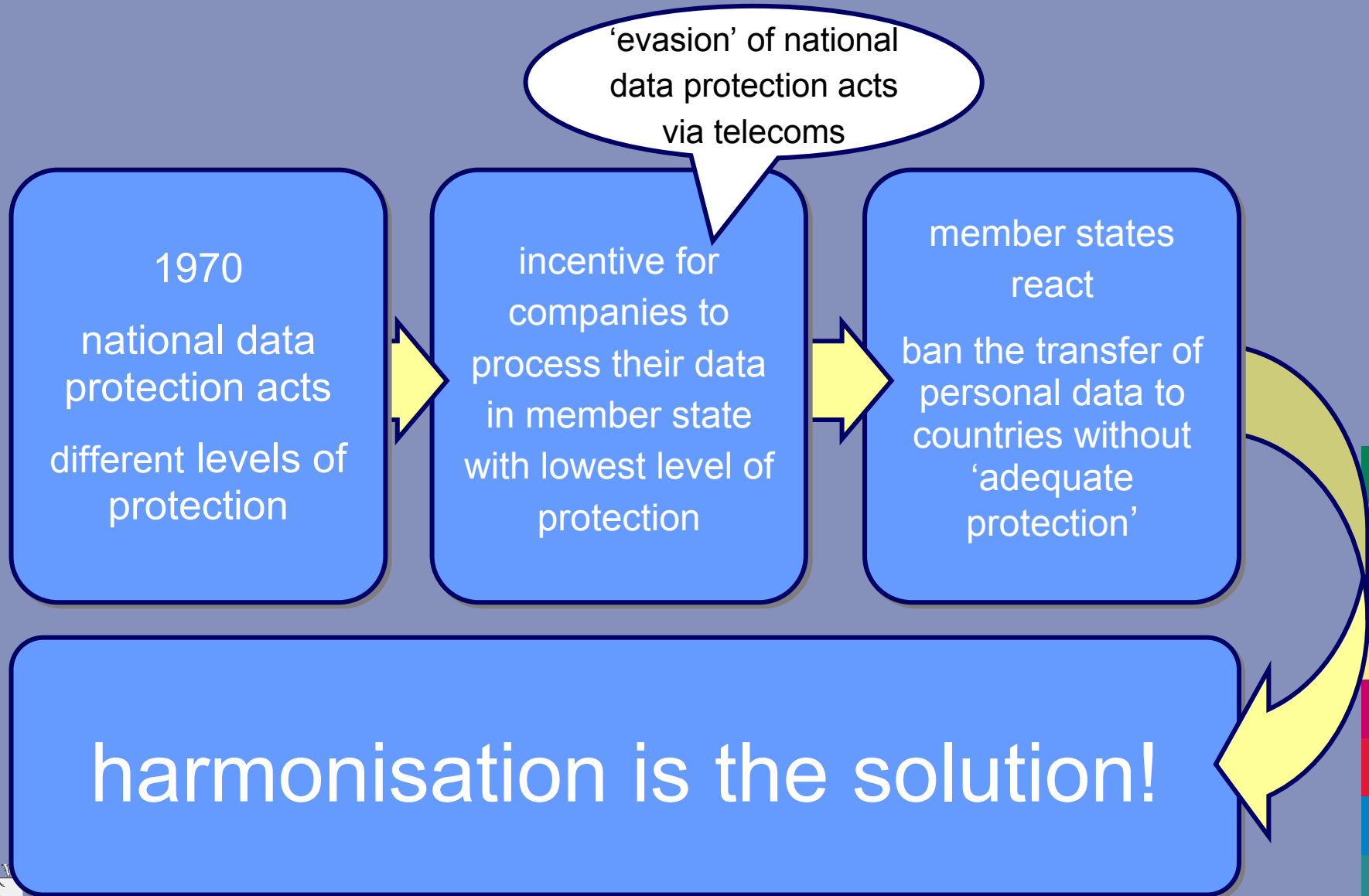
privacrichtlijn (95/46/EG)

- Europese Unie
 - richtlijn bescherming persoons-gegevens
- grondslag
 - Art. 95 (100A) EG-verdrag
 - “maatregelen inzake onderlinge aanpassing van wettelijke en bestuurlijke bepalingen [...] die de instelling van de interne markt betreffen
 - o.g.v. art. 251 -2 (189) volstaat gekwalificeerde meerderheid i.p.v. unanimititeit!

doel van richtlijn 95/46

- waarborgen bescherming
 - van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen, inzonderheid van het recht op persoonlijke levenssfeer
- wegnemen belemmeringen
 - m.b.t. vrije verkeer van persoonsgegevens tussen Lid-Staten om redenen die verband houden met deze bescherming

harmoniseren... waarom?

Wbp

- implementatie Richtlijn 95/46
 - implementatietermijn 24 oktober 1998
 - inwerkingtreding 1 september 2001
- karakteristieken
 - kaderwet
 - vergaand gelaagd opgezet
 - 'geconditioneerde zelfregulering'
 - verzameldoel, in melding, gedragscodes, enz
 - géén onderscheid overheid en particuliere sector

meer privacywetten

- Telecommunicatiewet
 - Hfdstk 11 en 13 (én art. 18.13)
 - verkeers- en locatiegegevens
 - ongevraagde elektronische communicatie (spam!)
 - geheime nummers en nummerherkenning
 - ongespecificeerde rekening
 - hinderlijke oproepen (stalking)
 - 'spyware' en 'cookies'
 - art. 4.1 BUDE
- Strafrecht en strafvordering
 - o.a. art. 272 en 273 WvSr

Richtlijn
2002/58 en
2006/24

nog meer privacywetten...

- Grondwet (GW)
 - Vertrouwelijke communicatie (TK 25443)
- Wet gelijke behandeling (Wgb)
 - 'red lining'
- Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)
 - Art. 7: 448 t/m 7:460 en 7:468 BW
 - inlichtingenplicht
 - dossierplicht
 - geheimhoudingsplicht

en nog meer privacywetten...

- Wet gemeentelijke basisadministratie (WGBa)
 - gemeenten etc.
- Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR)
 - art. 47 t/m 67
 - Wet Politierregisters (Wpolr), Wet openbaarheid van bestuur (Wob) enz.

spelers / jargon

- betrokkene
 - degene op wie de gegevens betrekking hebben
 - natuurlijke persoon
- verantwoordelijke
 - heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking
 - natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan
- bewerker
 - bewerkt gegevens ten behoeve van verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen
- CBP
 - d.w.z. College bescherming persoonsgegevens
 - toezichthouder m.b.t. verwerking persoonsgegevens
- FG
 - functionaris voor de gegevensbescherming

'data subject'
or 'individual'

'controller'
(not: 'responsible
person'..!)

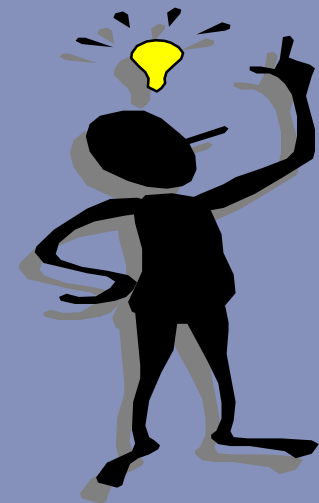
'processor'

'data protection
authority'

'privacy officer'

proportionaliteit & subsidiariteit

- privacyinbreuk niet onevenredig in verhouding met het doel waarvoor wordt verwerkt
- verwerking alleen als verwerkingsdoel niet op andere (minder belastende wijze) kan worden bereikt

vragen?

< <http://weblog.leidenuniv.nl/users/zwennegj/> >